

Zdeněk Bardon Foto: Pavel Papravy

„Úspěch je chůze od neúspěchu k neúspěchu bez ztráty nadšení.“ Winston Churchill

Titul Čestný člen IAU míří opět do Čech

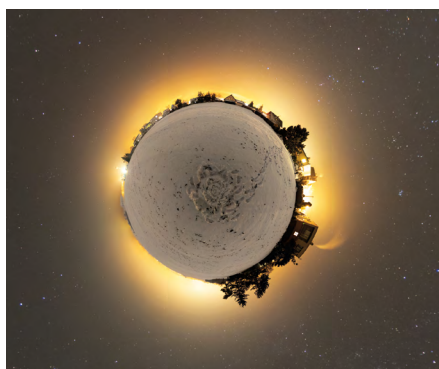
Jana Žďárská

Fyzikální ústav AV ČR, Na Slovance 2, 182 21 Praha 8; zdarskaj@fzu.cz

Novým čestným členem Mezinárodní astronomické unie (IAU) se stal konstruktér, astrofotograf, fotoambasador, popularizátor astronomie a zakladatel soutěže Česká astrofotografie měsíce Zdeněk Bardon. Na toto prestižní ocenění byl nominován za svůj významný přínos v oblasti modernizace astronomických přístrojů a popularizace astronomie. Nominaci potvrdila prostřednictvím tiskové zprávy generální tajemnice IAU prof. Teresa Lago v květnu 2021.

Zdeněk Bardon získává toto prestižní ocenění teprve jako druhý občan České republiky, a to na základě nominace Českého národního komitétu astronomického (ČNKA), jejímž předsedou je prof. RNDr. Jan Palouš, DrSc. Jako první jej v roce 2018 získal RNDr. Jiří Dušek, ředitel Hvězdárny a planetária Brno za mimořádnou podporu rozvoje astronomie v České republice, jakož i úsilí o rozvoj vědy v české společnosti z pozice člena Senátu ČR.

Mezinárodní astronomická unie (*International Astronomical Union*, IAU) je mezinárodní organizace, sdružující profesionální i amatérské astronomy a národní astronomické společnosti světa. Byla založena v roce 1919 a sídlí v Paříži. Unie má již téměř 14 000 členů a z České republiky (IAU od roku 1922) mezi nimi figurují mimo jiné např. prof. Jan Palouš, Dr. Jiří Grygar, doc. Luboš Perek či prof. Petr Heinzel. V letech 1967 až 1970 byl jejím generálním tajemníkem doc. RNDr. Luboš Perek, DrSc. IAU pořádá každé tři roky valné shromáždění, všeobecně nazývané astronomický kongres. Toto valné shromáždění hostila

Obr. 2 Ukázka světelného znečištění v okolí Hradce Králové. Foto: Zdeněk Bardon

již dvakrát i Česká republika, a to v letech 1967 a 2006. To druhé (26. shromáždění) proběhlo 14.–26. srpna 2006 v Kongresovém centru v Praze. Mnozí z nás si tuto událost pamatují především ve spojitosti s tím, že v jejím průběhu bylo po všeobecném hlasování členů IAU ze seznamu planet Sluneční soustavy vyřazeno Pluto.

V srpnu 2018 IAU představila novou kategorii svých čestných členů – ocenění *Honorary Member of the IAU*. Účelem zavedení této kategorie je poskytnout oficiální uznání jednotlivcům, kteří významně přispěli k povýznamnou měrou přispěli k rozvoji světové astronomie, ale kteří se na základě stanovených podmínek členství nemohou stát řádnými členy této unie. Nominované osoby mohou být přijaty výkonným výborem IAU po jmenování jejich národním výborem pro astronomii (NCA). Ocenění *Honorary Member of the IAU* může být uděleno pouze v kongresových letech, to znamená jednou za tři roky. Návrh může být pouze jeden.

Vzhledem k pandemii covidu-19 jsou některé oficiální procedury odloženy a webová prezentace IAU bude teprve zveřejněna.

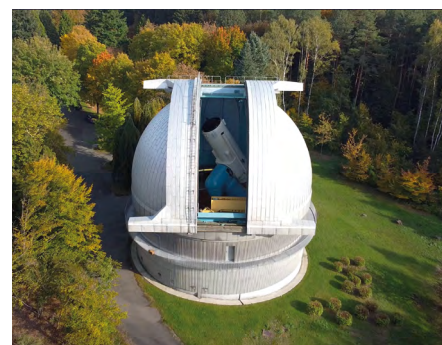
Zdeněk Bardon se narodil v roce 1961, vystudoval obor mechanik měření a regulace v Nové Pace. Je jedním ze zakladatelů společnosti ProjectSoft, nositelem prestižního ocenění Čestný člen Mezinárodní astronomické unie (IAU), členem České astronomické společnosti (ČAS), Slovenského zväzu astronómov (SZA), profesionální Evropské astronomické unie (EAS), zakladatelem a předsedou České astrofotografie měsíce (ČAM) a od roku 2018 také ESO Photo Ambasadorem. Je autorem dvou knih – *Bačkorový astronom. Od brýlových čoček až po NASA a Bačkorový astronom na cestách za tmou*. V profesním životě se zabývá automatizací v potravinářském průmyslu a robotizací astronomických observatoří. V soukromém životě je nadšeným amatérským astronomem a astrofotografem.

V každém případě je jmenování už druhého kandidáta prestižním úspěchem České astronomické společnosti a potvrzením českých astronomických tradic ve světě.

Odkaz na webové stránky IAU: <https://www.iau.org/news/announcements/detail/ann18051/>

Obr. 1 Mléčná dráha nad Dánským dalekohledem (1,54) v La Silla. Foto: Zdeněk Bardon

Obr. 3 Dvoumetrový Perkův dalekohled na observatoři Astronomického ústavu Akademie věd ČR v Ondřejově. Foto: Zdeněk Bardon